

TISZSAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirleteket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:

SZILBER JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

A magyar gazdasszonyok érdeke.

A régi jó időkben a magyar gazdasszonyt a cselédjéről ítélték meg s az okoskodás nem is volt helytelen. A cseléd a családtagok közé tartozott, bent étkezett a szobában s mindenben olyan gondosságban részesült, mintha csak otthon, a szülői háznál végezte volna teendőit. Ez pedig nem csökkentette a köteles tiszteletet, a munkakedvet, ellenkezőleg csak nemesítette azt az egyént, ki a sors kényszere folytán másnak a szolgálatába szegődött.

Ma már nagyon változtak a viszonyok. A középosztályt képező birtokososztály leszegényedve küzd a külső pompa és fény látszólagos megtartásáért s ezeket feledni vagy elejteni azonosnak tartja a tönkrementéssel. A kinek nincsenek lovai és három-négy cselédje nem számít a társaságban, a ki nem ad ebédeket és vacsorákat, arról nem is tartják illendőnek említést tenni. A magyar gazdasszony meg egyáltalán nem is létezik többé.

A mi asszonyaink nem gondolnak többé arra, hogy a gazdálkodást vezessék. Sőt nagy része nem is avatkozik abba. Ez nem uriasasszonyok való, egyéb gondja van annak. Tanulmányoznia kell a toilette fontos kérdését, mely olyan változatos formában jelentkezik minden évszakban. Cselédjeivel nem is törődik, fogalma sincs arról, elvégzik-e teendőiket, hűségesen kezelik-e a rábizott dolgokat. Azt sem tudja, mennyi hus kell az ebédhez, hová lesz a sok nevelt szárnyas s miért fogy el olyan gyorsan a leölt disznó zsirja?

Innen van az, hogy a mi vidéki városunkban is felüti fejét a cselédmizéria s hogy mai napság lehetetlenség jó cselédet kapni. Ha szolgálatot fogad, csak akkor marad helyen, ha az asszonya teljesen szabad kezét enged neki s nem avatkozik a gazdálkodásba. Ilyenkor megfér a helyén, de az már nagyon kétes, vajjon megfelel-e azoknak a feltételeknek, melyeket egy cselédnél a gazdasszony megkövetelhet.

Nem a cselédet okozzuk mi mind ezekért. Őket az asszonyok rontották el, emezeket pedig a viszonyok alakították át. A fekély meg van, arra kell most már törekedni, hogy ne terjedhessen tovább. Talán elérjük még azt is, hogy megtaláljuk a gyógyírt a gyógyulásra. Mindenek előtt a cselédhelyezők jelenlegi működési módját szükséges alapos változás alá venni. Egy

ilyen elhelyező rendszeren olyan egyén, ki ugyyszólván a társadalom legalacsonyabb színvonalán áll s kinek megbízhatósága, korrektsége felől a hatóság mit sem törődik. Az intézet lakosztályában van. Itt keresi fel a fiatal leány, hogy szolgálatot kapjon. Helyet ígér neki, mert ha el is helyezheti, ezt nem teszi, csak hogy a leány pár napig nála maradjon, a miből természetesen elég hasznót húz. Volt eset rá, hogy egy ízben egy elhelyezőnél nem kevesebb, mint 5 leányt és 2 legényt láttunk napokig, kik a tulajdonossal egy szobában aludtak.

Az illetékes hatóságnak kötelessége kezébe venni a cselédügy rendezését, mely nemcsak a magyar gazdasszonyokat, hanem a közérdeket is érdekli. Ha már csálnak, lopnak bennünket cselédjeink, azt csak megkivánhatjuk, hogy házunknál erkölcsileg tűrhetők legyenek s ne legyünk kényszerítve őket bottal udvarunkból kiverni.

Tény, hogy asszonyaink rontják el a cselédet. De az is szomorú igazság, hogy mikor a cselédszerző kezéből kikerül, már annyira preparálva van, hogy nehéz dolog lenne jó cselédet csinálni belőle.

B. H.

Vádalá helyezés.

A szegedi kir. törvényszék több napon át foglalkozott özv. Keller Sándorné szül. Kajtár Ilka bűnügyével. Kajtár Ilka nem először áll a kir. törvényszék előtt gyilkosság vádja miatt; de számbavehető bizonyítékok hiányában eddig sikerült neki a törvény szigorát elkerülni. Ez alkalommal azonban — dacára konok tagadásának — aligha sikerül elkerülnie méltó büntetését; erre enged legalább következtetni a kir. törvényszéknek itt következő vádalá helyező végzése:

„1676/B. szám.

Ö Felsége a király nevében!

A szegedi kir. törvényszék, mint büntető bíróság, gyilkosság bűntette miatt terhelt özv. Keller Sándorné szül. Kajtár Ilka elleni bűnügyben a szegedi kir. ügyészségnek 17316/1898. k. ü. sz. indítványához képest az alul kitett napon tartott zárt-tanács ülésében következő

Végzést hozott:

A kir. törvényszék özv. Keller Sándorné szül. Kajtár Ilka csongrádi születésű és lakos 35 éves róm. kath. özvegy, családos, földműves, vagyonos, írni, olvasni tudó, bűntetlen előéletű terheltet a btkv. 278 § ba ütköző gyilkosság bűntette miatt vizsgálati fogságának fejtartásával vád alá helyezi és

a végtárgyalást a jelen végzés jogerőre emelkedése után megtartatni rendeli.

Indokok:

A vizsgálat során kiderített tényállás szerint, néhai Keller Sándor 1898 évi október hó 12-én Csongrádon elhalálozván, testvérei Keller János, Keller Teréz és Keller Erzsébet másnap, október hó 13-án az esetet a csongrádi kir. járásbírósnak bejelentették azzal, hogy előtűk a fivérük elhalálozása gyanús, mert az alig egy heti betegeskedés után érte utól a különben erős testalkatu, izmos és szívós természetű Keller Sándor.

A feljelentés folytán az elhalt hullája felboncolhatván a boncoló orvosok a halál okát mindkét oldali mellhártya lobbót, nagyobb fokú izzadmányt és általános heveny gyomor és bélhurutot állapítottak meg. Mivel pedig ugyanezen alkalommal a hulla gyomorában és a vastag bél alsó részében gyanúsak látszó kékeszöld anyagot találtak s ebbe azt a lehetőséget vonták le, hogy a heveny gyomor és bélhurut méreg behatása folytán is előállhatott a hulla gyomor és beirészei vegyi vizsgálat céljából az országos bírósági vegyészhez felküldettek, egyúttal pedig a bonczjegyzőkönyv felülvéleményezése végett a törvényszéki orvosoknak kiadatott.

A 29. ü. sz. a. törvényszéki orvosi felülvélemény, a mely még az országos bírósági vegyész véleményének a leérkezése előtt keletkezett s halál okáit a mellüregbe kiizzadott savónak a tüdőre gyakorolt nyomása folytán előidézett fulladást jelöli meg a melyhez a gyomor és bélhurut csak mint a szervezetet gyengítő betegség járult hozzá, akként azonban a mellhártya megbetegedése egymagában véve is előidézhetné a halált.

Ugyanez a törvényszéki orvosi vélemény a mérgezés lehetőségét bár nem tagadja, de megjegyzi, hogy erre nézve sem a kórtörténet, sem a boncolás adatai támpontot nem nyújtanak.

A 32. ü. sz. a. országos bírósági vegyész véleménye kijelenti, hogy a hullában tényleg arzen találtatott és pedig a részletesen megvizsgált számítás eredményeképp megállapítja feltéve, hogy a vizsgálat végett felküldött összes hullarészekben az arzen egyenletesen volt elosztva, továbbá hogy a vizsgálat végett felküldött hullarészekben, nevezetesen az izomzatban és agyban, a mely szintén szokott kevés arzent tartalmazni, — az arzen ugyanabban az arányban van elosztva, mint a melyben a megvizsgált részben feltaláltatott, úgy az egész hullában talán 70—80 milligram, vagy ennél is több arzen lenne található.

Kijelenti azonban ugyanez a vegyész véleménye, hogy annak a kérdésnek az eldöntését, vajjon a halált az arzenicum mérgezés okozta-e, és hogy mennyiben támogatta az egyidejűleg jelen volt mellhártyalob a halál előidézésében az arzenicum hatását, vagy megfordítva az arzenicum hatása a mellhártyalobot, tekintettel a hiányos kórtörténetre és arra, hogy a boncoló orvosok a halál okául a mellhártyalobot jelölték meg, a mérgezés gyanúját pedig csak a kékeszöldes apró anyagokból, melyek a boncoláskor a gyomorban találtak, a vegy elemzéskor azonban nem észleltették, merítették, szóval a halál bekövetkezését előidéző ok kérdésének az eldöntését az orvosi véleményre ruhazza át.

Az ennek folytán megtartott újabb törvénytörvényes orvosi vizsgálat eredményeképp a törvénytörvényes orvosok eltérően előbb adott s fentebb ismertetett ama véleményekből, hogy a halált a mellhártyalob egymagában is előidézhette, ama véleményüknek adnak kifejezést, hogy az elhalt szervezetébe oly nagy mennyiségű arzen jutott, hogy az akkor is ha a mellhártyalob, nem is állott volna fent, tehát egy teljesen egészséges egyénnek is alkalmas lett volna az élet kioltására úgy, hogy megállapítható, hogy Keller Sándor halálát az arzen mérgezés gyorsította, sőt valószínű, hogy nagyrészen előidézte s nem lehetetlen, hogy a mellhártyalobos betegséget mint erőteljes szervezeti ember kiállotta volna.

Eme részben egymástól való eltérésük, részben határozatlanságuk miatt teljesen meg nem bízható orvos szakértői véleményeket a kir. törvénytörvényes nem tekinthetők meggyugtatóknak, az igazságügyi orvosi tanácshoz fordult annak megállapítása végett, valljon a hullának meg nem vizsgált részeiben lehetett-e a megvizsgált részben talált arzen mennyiséggel arányban álló arzen tartalom s ha igen, alkalmas volt-e az az arzen mennyiség egymagában a halál előidézésére? avagy pedig a bonczoló orvosok által a halál okául megállapított mellhártyalob idézte-e elő, néhai Keller Sándor halálát?

Az igazságügyi orvosi tanács 70 ü. sz. a véleményében kijelenti, hogy az országos bírósági vegyésznek ama feltevését, hogy a meg nem vizsgált hullarészekben is a megvizsgáltéhoz hasonló arányú arzen tartalom foglaltatott egészen alapos, ugyazintén alapos ok van annak a feltevésére, hogy az egész szervezetben a talált arzen mennyiségénél sokkal több volt, mert az arzen felszívódása után csak hamar elterjed a szervezetben. kijelenti továbbá, hogy arra való tekintettel, miszerint az arzen kiürítése annak bevételétől után néhány óra múlva megkezdődik, úgy hogy 5-6 nap múlva annak legnagyobb része kitakarodik a testből s hogy a jelen esetben is az arzen jelenlétét tanúsító tünetek; hasfájás, hasmenés, erőltetés már 5 nappal a halál előtt felléptek, megállapítható hogy a bevett arzen nagy része kiürült a szervezetből, úgy hogy ebből az a következtetés vonható, hogy az elhalt a halált megelőző napokban megkapta a halált okozó arzen anyagot s így halálát ez egymagában minden egyéb tényező hozzájárulása nélkül képes volt előidézni.

Ezek szerint egybevetve az országos bírósági ügyész leletét az igazságügyi orvosi tanács véleményével megállapíthatóan mutatkozik, hogy néhai Keller Sándor nem természetes halállal mult ki, hanem arzen mérgezés következtében.

A megjelent nyomozás során a gyanu az elhalt özvegyére Keller Sándorné született Kajtár Ilonára irányult azon az alapon, hogy az elhaltat betegségében ő ápolta, tehát neki volt alkalma a gyógyszerek beadása közben ezek helyett a mérget tartalmazó anyagot beadni, továbbá azon az alapon, hogy a néhai Keller Sándor halála egyedül neki állott érdekében, mert az által részint saját jogán, részint kiskorú gyermekei jogán tetemes vagyonhoz jutott s végül azért is, mert kétízben már vád alatt állott s néhai férje első házasságából született gyermekek közül kettőnek az erőszakos módon történt kimulása miatt. Eme gyanuokok alapján le is tartóztatott s ellene az előnyomozat majd a vizsgálat elrendeltetett.

Kajtár Ilona terheltként kihallgatván határozatlan tagadja, hogy ő férjét megmérgezte volna. Kezdetben az elhalálozás okául a mellhártyalobot említi, hozzátevéen, hogy férjének haskéreg szakadása is volt, majd mikor elébe táródik, hogy a hullában arzen mérget találtak, azt állítja, hogy férje öngyilkos lett, mert haskéreg szakadása, vagyis a sérve, a mely munkaképességére befolyással lehetett volna elkeserítette. — Állítja, hogy férjével mindig jó viszonyban állt, tehát oka nem volt rá, hogy eltegye lábálól.

Ama védekezése azonban, hogy férje öngyilkos lett, megczafoltnak mutatkozik dr. Dékány Béla és dr. Grünfeld Sándor kezelő orvosok ama vallomásával, hogy az elhalt

az életéhez nagyon ragaszkodott s könyörgött nekik, hogy meentsék meg, továbbá dr. Dékány Béla ama további vallomásával, hogy ő az elhaltat a sérvbajának csekély jelentősége felől meggyugtatta, végül a bonczoló orvosok ama vallomásával, hogy a bonczolásakor haskéreg szakadást nem észleltek, miből folyóan eszik az az ok, a melyet a terhelt az elhalt állítólagos öngyilkosságának indokául felhoz.

Ama védekezése pedig, hogy azért nem volt ok a terhére rótt cselekmény elkövetésére, mert férjével állandóan jó viszonyban állt, megczafoltnak mutatkozik Mezei Istvánnak az elhalt volt cselédjének ama vallomásával (21. ü. sz.) hogy pár nappal a megbetegedése előtt az elhalt összevesztve a feleségével, ezt megverte a mi miatt terhelt annyira elkeseredett, hogy a tanu előtt azt a kijelentést tette: hogy „legyen a férjem beteg, majd adok neki olyan orvosságot, a mitől a fene is megeszi, — továbbá Söröny Andrásnak ama vallomásával, (42. ü. sz.) hogy előtte terhelt ugyancsak az említett megveretése fölötti elkeseredésében akként nyilatkozott, hogy nem adnám a Dezsőffy Mihály ugarjáért, ha Pista (Mezei István) Keller Sándort leütné, a mely vallomásokból az is kitűnik, hogy terhelt tényleg foglalkozott azzal a gondolattal, hogy férjét el kellene tenni lábálól.

Mint hogy tehát az előadottak szerint megállapíthatóan mutatkozik, hogy néhai Keller Sándor arzen mérgezés folytán halt meg s kizártnak jelentkezik a feltevés, hogy az arzen mérget a terheltet kivül álló más valaki adta volna be s terheltnek az a védekezése sem talált támpontot a vizsgálat során, miatha az arzen öngyilkos számdékből maga az elhalt vette volna be s így a terhelt ellen bizonyíthatóan ígérkezik, hogy pár nappal az elhalt megbetegedése előtt olyan nyilatkozatot tett, hogy csak legyen beteg a férje, bead neki olyan orvosságot a mitől a fene is megeszi s ezután a fenyegető kijelentés után pár nap múlva az elhalt olyan betegségbe esett, amely az igazságügyi orvosi tanács véleménye szerint már maga egyik tünete az arzen mérgezésnek t. i. végbélhurutba, továbbá, hogy terhelt a vizsgálat során a férje halálának oka felől megkérdetve épen ezt a végbél hurutot gondosan kerüli, bizonyítható az is, hogy Söröny András vallomása szerint, terhelt ugyanakkor a mikor férje őt pár nappal a megbetegedése előtt megverte, akként nyilatkozott, hogy majd megforgatja a férjét nem sokára a lepedőben s mikor már látja, hogy férje a végéhez közeledik, ügyvédet hívva végrendeletet készíteni s olyan végrendeletet készített férjével, mely annak első házasságából még fennmaradt egyetlen gyermekét háttérbe szorítva s a vagyon mennyiségéhez képest addig a köteles részre utalva a terheltet és ennek édes gyermekeit részesíté tetemes előnyben, a miből tehát az következtethető, hogy terhelt e cselekményéből származható vagyoni előny biztosításáról is gondoskodott.

Miudezekuel fogva miután a vizsgálat adataival igazolhatóan mutatkozik, hogy terhelt előre megfontolt számdékkal férjének megölését elhatározta, így czélból neki az emberi élet kioltására alkalmas mennyiségű mérget beadott és férje ennek következtében meg is halt, azért terhelt e gyilkosság büntette miatt, vád alá volt helyezendő.

A vizsgálati fogság fentartását a büncselekmény súlyossága indokolja.

Szegeden, a kir. törvénytörvényes mint büntetőbíróság 1899. február 2-án.

Bús s. k. (P. H. Magay s. k.
jegyző. h. elnök.

Kajtár Ilonára vonatkozó és fentebb vázolt részletes vádala helyezési indítványára csak annyit vagyunk bátrak megjegyezni, hogy nemcsak feltűnő, de a legnagyobb mérvben visszatetsző előttünk az orvosi szakértők határozatlan s mit sem mondó szakértői véleményük, mert ha figyelemmel kísérik az általuk fölvevett bonczolási jegyzőkönyvet, nevetségesnek tűnik fel előttünk mint laikusok előtt és nem ferde

fogalom, hogy Keller Sándor hulláját felbonczolják, mint környezeté bejelentő a helybeli járásbírósnál, hogy előttük testvérük halála gyanus körülmények folytán jöhetett létre és nem hiszik az előzményeket tekintve, hogy az természetes halállal mult volna kikerik a hulla felbonczolását.

A csongrádi járásbírósnak a felvevett indokok alapján a kérelmek helyt adott és elrendelte a hulla felbonczolását, az illető orvosok megejtik a bonczolást s kijelentik, hogy valóban arzen mérget találtak a gyomorban s daczára, hogy az arzen mérget egy magában elég arra, hogy a legerősebb testalkatu egészséges embernél is halált idéz elő, nem azt mondják, hogy a mérgezésnek esett határozottan áldozatul, hanem azt mondják, hogy komplikálttá teszi a halál okának megállapítását azon körülmény, hogy a betegsége megállapított hártyalob is előidézhette azt.

Nagyon helyesen jegyzi meg az igazságügyi tanács azt, hogy tekintettel az elhaltnak erős testalkatára és szervezetére, a mellhártyalobot könnyen ki is heverhette volna, de ha a mellhártyalob szervezetét egyáltalában meg sem támadja az arzen mérget egy maga is okvetlen megölte volna s így a bekövetkezett halált határozottan annak tulajdonítja.

Elvégre tehát eljutottunk hosszú vajúdas után oda, hogy ez emberi szörnyeteget Kajtár Ilonát utolérte az igazság szolgáltatás büntető keze és így rég megérdemelt sorsát bizonyára nem fogja többé kikerülni s így nemcsak az igazságszolgáltatás lesz teljes mérvben elismerve, de a csongrádi közönség is a legnagyobb megnyugvással és elismeréssel fog adózni a törvény részrehajlatlan ítélkezése felett.

UJDONSÁGOK.

— Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 14 én rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat fobb pontjai a következők: Alispáni évnegyedes jelentés. — A várm. központi bizottságba helyettes tiszti ügyész választása. — A vármegye kezelése alatt álló töképezésnek gyümölcsöző elhelyezése iránt intézkedés. Torontál és Heves vármegyéknek, valamint D-breczen sz. kir. város közönségeinek köriratai az általános politikai helyzetre vonatkozólag. — Községi képviselőtestületünk határozata a községi szabályrendelet módosítása tárgyában és az ellen Ludrovai Tóth Istvánnak törvényes határidőben közbevetett felelőzése. — Községi képviselőtestületünk határozata a II od jegyző részére 400 frt pótdíj megállapítása tárgyában. Községi képviselőtestületünk határozata a község tulajdonát tevő házhelyek eladása tárgyában.

— A függetlenségi 48-as Népkör mult vasárnap tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy tekintettel a tagok nagy számára, egy a központon levő nagyobb helyiségbe költözik át, hol a tagok kéayelme biztosítva lesz. Ez alkalommal nagy tetszést keltő politikai beszédet mondott Kovács János ügyvéd, hűen ismertette beszédében az ország jelenlegi állapotát. A folytonos éljenezések közepett elmondott beszédet részletességgel — mivel lapunk nem politikai lap — nem ismertethetjük.

— Püspökünk súlyos betegsége. A váci püspök ő exelemtiaja, magas korára nézve súlyos betegségbe esett. A püspöki helynök dr. Wirtter Lajos káptalani nagyprópost e hó 1-én kelt körlevelében utasítja a váczegyházmegyei összes plebánosokat, hogy a ma-

gas korban levő súlyos beteg főpásztorért napoként imádkozzanak a kitett oltári szentség előtt

— **Békéltető bizottsági közgyűlés.** Az ált. ipartestület békéltető bizottsága e hó 26-án tartja közgyűlését a község háza tanácsstermében a következő tárgysorozattal: 1. Éves jelentés a bék. bizottság 1898. évi működéséről. 2. M. kir. Pénzügyminiszteri rendelet az ipari segéd munkások adójának kivétele tárgyában. 3. Belügyminiszteri rendelet az ipari alkalmazottak szemvizsgálata ügyében a munkába lépés előtt. 4. A betegséggel járó pénztári 30 kiküldött tag megválasztása. 5. A békéltető bizottság 12 rendes és 2 póttagjának újraválasztása. 6. Esetleges iudítványok.

— **Gazdasági szakiskola Csongrádon.** Az állam által városunkban építendő gazdasági szakiskola minden valószínűség szerint rövid időn fel fog építtetni. A város a gazdasági iskola céljaira díjmentesen engedné át az ugynevezett „ajji” területet a Tisza oldalal együtt. Az elmúlt héten a területről fényképfelvételt eszközöltek, hogy a terület fényképét bemutassák a miniszternek s meggyőzzék arról, hogy Csongrádnak alkalmas területe van, mely egy gazdasági iskola céljainak teljesen megfelel.

— **Érdekes látogatója** volt mult hó 30-án a gróf Eszterházy Géza-féle cognacgyárak, mely most már keletre is sikeresen exportál. Abdullah Ében Sayd Tarik tífiszi kereskedő személyében, ki európai üzleti útjában Budapestre is betért, hogy többek között nevezett gyár foképviselőségét is megszeresse magának. — Sárkány Arnold vezérigazgató ama kérdésére, hogy miképen fogja összeegyeztetni a nagy mennyiségben vásárolt cognac-leadását a Korán tilalmával — mosolyogva válaszolt a baraa kereskedő „Italnak tilos, de hát segí ük magunkon s recipiát iratunk cognacot, a doktorral orvososságot szedni pedig a Korán nem tiltja.

— **Elfűstölt milliók.** Az ember valóságos elszörnyed a világ rettenetes romlottságában. Előtt pár száz évvel levágták az ember orrát, fülét, sokszor a fejét is, ha csak egy nyomorult jénidgét is el mert szívni. Ma büntetlenül lehet 72 filleres, két koronás és drágább szivarokat füstnek eresztetni az első gymnazistától kezdve mindenkinek, köldösnek úgy, mint királynak favágónak úgy, mint milliomosnak. Nálunk Magyarországon például a mult évben kerek 45 milliót fűstöltek el visszavonhatlanul, 800,000 forinttal többet költöttek a korcsosuló, erkölcstelen magyar utódok az átkos méregre, mint a mult évben. S aztán mennyire uralkodik a divat még a fűstölésben is. Ocska dohány és cigareta senkinek sem kell, paraszt névre keresztelt becsületes szivarokkal, dacára minden jól szelelő mivoltuknak, nem törődnek. Ellenben kedvelik a nyakatekert nemesi előnévvel szülőtteket. Már csak a szivarok között sincs úgy látszik egyenlőség s a protektio és előitélet pusztit ott is, mint egyebütt. A hirre vergődöttek közé tartozik a Hunnia, 8 millióak ártatlan füstje szállt az ég felé a mult esztendőben. A jó hangzású nevük most is vétetnek: princessas, sport, hölgy, dráma. A Memphis és Hercegovina azonban nagyon lejártak magukat. Altalán pedig szivar és cigareta elfogyott 22 millió, dohány 19 millió. A különlegességek hoztak a konyhára 4 milliót. Szóval ez a Magyarország, a melyről azt mondják, hogy teugódik, küzködik bel- és külvárossal, minden buja-baja közt nem sajnált 90 millió koronát kidobni az ablakon.

— **Quinquagesima vasárnap** van ma s reggeli 6 órától esti 6 óráig róm. kath. templomának főoltárán a Szentség kitéttetik, a következő két napon ismétlődni fog. Szerdán lesz hamvazó szerda. E napon veszik kezdetüket az ugynevezett szomorú napok, melyek Krisztus Urunk kinszenvedésére emlékeztetik a keresztény világot. A böjti napok negyvenöt napig tartanak a mik a Husvétii ünnepekben végződnek. A Husvétii ünnepek után ismét megegedi az egyház az egybekeléseket.

— **Elmult a második telünk is** s így ismét nincs kilátás a korcsolya sport kedvelőknek, hogy a rozsdás szerszámok az idén előkerüljenek. Az egy-két napig tartó hideg

időt ismét tavaszias enyhe napok váltották fel s a járó kelők bosszúsággal lépkednek a lacs pacsban.

— **Krivány hazaszállítása.** A hires sikasztó a mult héten — kello kísérettel — haza szállított. A bécsi országos törvényszék ugyanis előbb a uaga ügyét intézte el vele s miután azt a kis csekelységet, a mire ott marasztalták leülte, átadta az aradi ügyészség pártfogó kezeibe. Másnap ki is hallgatták s úgy vallott mindent, mint a paracsolat. Ugy látszik hódol az elvnek, hogy: várietasz delectat, csak azt nem lehet tudni, hogy miképen valósitja meg ezt az elvet akkor, ha a legsötétebb magánzárkába szállásoltatják el egynehány esztendőre.

— **Farsangi-bálak.** Lapunk mult számában közöltük a farsangi mulatságok sorrendjét, melyet még azzal egészítettük ki, hogy a Pannónia szállóban e hó 12-én a városi legények tartják táncvigalmukat.

— **Miért szűnnek meg a lapok?** A fényes programokkal megadott lapok azért szűnnek meg oly hamar, mert nem viselik szívükön előfizetők érdekeit. Nem lehet azonban csodálni, hogy a „Biztosítási és Közgazdasági Lapok” rövid idő alatt tízezer előfizetőre tett szert, mert a lap minden előfizetője 8000 koronára van biztosítva a Nemzetközi baleset biztosító r.-társaságnál (Adria bizt. társ. által alapítva.) A ki csak negyedévre fizet is elő, megkapja a nevére kiállított nyolcezer koronáról szóló kötvényt. E kitűnő szaklap előfizetési ára: egy évre 10, fél évre 5 frt. egy negyedévre 2 frt 55 kr., mely a laphoz, Bpest, Aradi-utca 40. küldendő.

— **A községi közgyűlésről** Ezuttal részletesen a közgyűlés lefolyásáról térszűke miatt nem adhatunk kello és tájékoztató felvilágosítást, de addig is míg erre visszatérünk elődázhatlan kötelességet vélnék teljesíteni a község érdekében, hogy a közgyűlés tárgya körül azon fontos tárgyat tesszük említés tárgyává, mely Szvoboda Ferencz ur azon méltányos kérelmet illeti, melylyel a közgyűlés elé járult. Ugyanis amennyiben az elvitázhatlan tény, hogy az adóvísszatérítési összeg kieszközölése az államtól kizárólag neki köszönhető s ezen a czimen a birto kosság már több mint 100,000 frtot kapott az állam pénztárából és az ő személyét mindeddig nem részesítette azon elismerésben, hogy személyét mint közvetítőt kárpótolta volna; tehát miután ezt önkényileg nem tették, sőt többszöri sürgetésére senki még csak fülét sem mozdította, ő ismételten indítatva értezté magát azon méltányos kérelemmel a közgyűlés elé járulni, hogy 12500 frtot szavazzanak meg részére; mertha ezt nem tennék ő úgy lép a méltányosság teréről és 30000 frt követelést támaszt a város ellen. Ezuttal csak azt vagyunk bátrak kérdezeni a magas jutalékhoz szokott közvetítő urtól mi jogon érzi magát hivatva a város ellen pert indítani akkor, midőn az adóvísszatérítést kizárólag a birto kosság élvezte, ha tehát van jogos követelése csakis azok ellen érvényesítheti, ha ugyan akad bír Magyarországon ki kereseti jogosultságát elismeri azzal szemben, a mit mai ezen a czimen a város pénztárából kihordott.

— **Farsang vége.** Egyet kettőt tombolunk még s vége a farsanguak. Karnevál herceg ur szomorodott arccal távozik s fiatalágunk még komorabb arccal nézi az ő távozását. Sokan szemrehányólag néznek utána, mintha mondanák, hogy ily rövid időre kár is volt a hercegi palástot felöltetni. S talán igaz is van fiatalágunknak, mert az egész farsaugban alig egy-két mulatságban volt részük. Mert a farsang végén alig győzi a szolgabírói hivatal a mulatságokhoz az engedélyeket kiadni, de ez kevés vigasz, hisz őt helyen csak nem tánczolhat senki egy időben. De hát ennek nem Karnevál ur az oka, hanem a rossz — beosztás.

Poluard-selyem 65 krtól.

3 frt 35 krig méterenként japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek, **Henneberg G. selyemgyárai (cs és k., udvari szállító) Zürichben.**

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

CSARNOK.

Hogyan tánczolják a keringőt?

— Farsangi megfigyelések. —

A naiv tánczosnő.

Reudeseu feltűnő a toilletje. Ugy elpirul, hogy még a vállai is színt változtatnak, zavarodottan hebeg és alig tudja kiejteni az igent. Tánczközben mindig a tánczmeszertől kapott tanácsok vannak az eszében, de azért mindig kiesik a taktusból és belekeveredik a saját uszályába, görcsösen fogja finom legyezőjét, mely reudeseu el is török. Ugy tánczol, mint egy gép, nem mer szólani, nem mer senkire se nézni. De azután, pár gyötrelmes óra után hiszi, hogy jól mulatott.

Komoly tánczosnő.

Mindig érzi ruhájának, cipőjének és keztyűjének szorítását. Osszeszorítja ajkait, hogy kisebb legyen az arca és orzából beszél. Legyezőjét különöz módon tartja, hidegen néz tánczosaira s mosolygásában sincs semmi szellem. Sem nem fiatal, sem nem kedves s kitaulhatatlan komor, mint az esős idő.

A jó gyermek.

Nagy darab esetlen legény. Tánczosnőjét úgy felkapja, mint a pelyhet s ügyetlen bókokat sugdos a fülébe, a mitől az elpirul. De oly jóságosan tud nevetni, hogy ostobaságait senki sem veszi roszt néven.

Taszigál, utat tör magának kimélet nélkül és egész éjszaka fáradhatatlanul robotol. Valóságos gondviselése az anyákuak, az elvirult szépeknek s bizalmasabb leányismerőseinek. Nagy a bátorsága, végig eszi a legkomiszabb vacsorát és a keringőt dübörögve tánczolja.

Nem válogatós, szükség esetén eltánczolna a templom tornyával is s hamarabb kifáradna a torony, mint ő.

A jól mulató asszonyok.

Kicsike, bizásra hajlandó, tengerzöld selyemben, brüsszeli csipkéekkel. Örökösen izeg, mozog, örökösön csacsog, kezét szorít minden asszounyal, a kisebbik fiának kanyarójáról beszél, vagy arról, hogy mily kellemetlen utazása esett a mult héten a vasuton. Nagyon jó családanya, de a bálban mulatni akar. Minden meghívást örömmel fogad, étvágygyal eszik-iszik, megdézsmálja a boubouniéreket s csak akkor távozik, mikor a csillárokat eloltogatják.

A parthie-vadász.

Reudkivüli tisztelettel viseltetik a leányok iránt s végtelenül kedves a mamákkal szemben A hozományt messziről megérzi, mint a vizsla a vadat.

Kétszer tízezer koronáért két keringő, 30 ezerért lefoglalja a mamát is, 50 ezerért pedig az egész kotiliót kikönyörgi a leánytól. No és 100 ezer forintért akár a bakra ül a kocsis mellé.

Természetesen kifogástalan tánczos, hiszen ez a foglalkozása. Alig ér a tánczosnőjének deréküvéhez, nagy tisztelettel vezet, vigyáz a ruhájára, keveset beszél, néha a házassálet boldogságára czéloz olvadó tekintettel, ha ugyan a hozomány megfelel várakozásának.

A férjvadász leány.

Szokásai amerikaiasak. Azt mondja, hogy nem akar férjhez menni, bár ez a leghőbb vágya. Kaczer mindenki, fölüllet mindenkit. Szétosztogatja bokréájának virágait s szellemét egyaránt, Exczenrikus ruhát visel. Minden toillett darabja egy-egy pisztoly, minden tekiutete nyil. Majd bágyatag, majd szeuedélyes. Megadással tánczol, de férjet azért nem talál.

A szegény legény.

A vidékről jött a városba, szeméit lesüti, halkán beszél és csak a kövéreket kéri fel a tánczra. mert különben attól fél, hogy kosarat kap. A legostobábbnak látszik egész teremben, pedig nem az.

A hódító.

Katona, többnyire huszár. Huszárosan tánczol s föllépése végtelenül biztos. Szép gyerek és folytonosan nézi tánczosnőjét, a ki nek sans gene megmondja, hogy melege van. Mikor a leányt a buffetbe kíséri, megszorítja a karját. Mindenkinek tetszik, de nem sokáig.

A szórakozott tánczos.

Ugy tánczol, mint egy bolond, mások tyukszemét letapossa, beleütődik mindenki, meglöki a kövér asszonyokat, letépi a ruhájukat, belegabalyodik a tánczosnőjének uszályába, — elesik, magával rántva a leányt, felöki a szolgát, a ki hűsítőket hordoz körül, a magaviselete miatt annyira pirul a tánczosnője, mint a szamóca. Beleütődik az ajtóba és a rendezőkbe egyaránt, nagy robajjal fellöki a széket, azután a mellékterembe menekül, ott feldönt egy asztalt, végre mikor a tánczosnőjét elvesztette valahol, maga is lemenekül a lépcsőn.

A szerelmesek.

Ők is ott vannak a teremben. Akár az örökkévalóságig tánczolnának egymással. Lépéseikben édes harmónia van. Mosolyognak s minduntalan egymásra néznek. Ugy tánczolnak, mint csak az égben szokás, egymáshoz simulva, befedve a fehér ruha felhőjével. Kezük remeg, szívük dobog. Feltékuység, unasom, ellenszenv nem ér fel hozzájuk. Boldogan, önfelédten járják a keringőt s méltók a többiek gyűlöletére.

Vh. 102. szám. 1899.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járásbíróóság 1898. évi Sp. 148/3. számú végzése következtében dr. Nagy Sándor ügyvéd által képviselt Forgó Erzsébet javára, Hajdu János ellen 30 frt s járuléka erejéig 1898. évi november hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 319 frt 20 krra becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok és actív követelések, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíróóság 1898-ik évi V. 305/4. számú végzése folytán 30 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi június hó 16 napjától járó 8 százalék kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó díj és eddig összesen 26 frt 20 krran bírólalag már megállapított költségek erejéig alperes lakásán, Csongrádon régi posta utca leendő eszközlésére, **1899. évi február hó 20 napjának dél utáni 2 órája** határidőül kitűzetik és

ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrád, 1899. évi február hó 7. napján.

R. Papp István,
kir. bírósági végrehajtó.

Vh. 44. szám. 1899.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járásbíróóság 1898. évi V. 440/2 számú végzése következtében Rochlitz Tódor ügyvéd, mint a vb. első magyar jégkár bizt. társ. mint szövetkezet csőd-tömeggondnoka javára Piroška István ellen 56 frt 42 kr. s jár. erejéig 1899. évi január hó 9-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 340 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: két hámos ló, egy tehén és egy kocsni nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíróóság 1898-ik évi V. 440/3 számú végzése folytán 56 frt 42 kr. tőkekövetelés ennek 1891. évi október hó 25 napjától járó 6 százalék kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó díj és eddig összesen 10 frt 90 krran bírólalag már megállapított költségek erejéig alperes lakásán Csongrádon leendő eszközlésére **1899. évi február hó 15-ik napjának dél utáni fél 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon, 1899. évi január hó 31. napján.

R. Papp István,
kir. bírósági végrehajtó.

Vh. 16 szám. 1899.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járásbíróóság 1898. évi V. 452/1. számú végzése következtében Réti Ferencz ügyvéd által képviselt Kaszaniczki Dénes javára Gulyás György ellen 106 frt 37 kr. s jár. erejéig 1898. évi december hó 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 403 frtra becsült következő ingóságok, u. m. lovak és egy vastengelyű kocsni nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíróóság 1898-ik évi V. 452/2. számú vég-

zése folytán 106 frt 37 kr. tőkekövetelés ennek 1898. évi október hó 10 napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó díj és eddig összesen 27 frt 05 krran bírólalag már megállapított költségek erejéig alperes lakásán Csongrádon Vásár-utca sarkán leendő eszközlésére **1899. évi február hó 18 napjának dél utáni 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon, 1899. évi február hó 2. napján.

R. Papp István

kir. bírósági végrehajtó.

Legtökéletesebb arcztisztító és szépítő szer:**Akácia arcz crème 1 frt.****Akácia szappan 50 kr.**

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik csúsz és köszvény ellen a

REPARATOR

A Szt.-Rökus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő.

Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr.

Köhögés és rekedtség ellen

páratlan szer a rendkívül kellemes ízű és teljesen ártalmatlan szerekből u. m. hársfavirág, hársfaméz és czukorból készült

Hársfaméz czukorkák,

melyeknek doboza 25 kr.

Ezen szerek utánzatok ellen törvényesen védve vannak.

Főraktár: **KRIEGNER GYÖRGY**Korona gyógyszertára,
Budapest, VIII. Kalvin-tér.

Kaphatók a gyógyszertárakban.

Amerikai zsebórák

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosab és jobb mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint

Jótállás mellett, míg a készlet tart.
Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.**Önberetválo készülék**

Fox, valódi solingeni gyártmány sok kiállításokon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmegtakarító.

Darabja 3 forint

A penge *** csillagos aczélból és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb. után egy ingyen küldetik.